

JAREN.	Schepen.			Lasten of tonnen.			Waarde in duizendtallen guldens.		
	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.
1873.....	25	39	119	5654	6798	18232	897	560	1724
1874.....	28	32	152	6206	6026	15361	773	553	1290
1875.....	19	27	151	4252	5311	12424	439	682	1288
1876.....	16	29	131	3461	5875	9889	505	872	1385
1877.....	18	24	162	4091	5036	12493	716	973	2091
1878.....	20	17	161	3776	3696	14517	377	505	1143
1879.....	29	18	170	6096	4112	12543	770	493	1817

De uitvoeren der voortbrengselen van den landbouw bedroegen, volgens de *Staatscourant* van den 19 Maart 1875 en de *Koloniale Verslagen*, in:

Jaren.	Suiker.	Duizendtallen.		Kilogrammen.		
		Kilogrammen.	Liters.	Kilogrammen.	Katoen.	Cacao.
		Melasse.	Rum en Dram.	Koffie.		
1850....	15,363	2,786	284	372	448	81
1855....	17,142	2,966	608	227	511	114
1860....	16,500	3,132	604	241	277	250
1865....	7,706	1,397	129	117	171	327
1870....	11,021	1,368	324	8	240	528
1871....	11,713	1,141	590	4	110	539
1872....	11,833	1,285	558	0.9	118	822
1873....	12,374	1,886	802	27	87	814
1874....	10,947	1,241	916	0.4	57	1,102
1875....	8,903	1,134	757	0.6	65	1,153
1876....	10,062	1,542	748	0.3	64	1,347
1877....	10,971	1,640	1,254	0.1	95	1,398
1878....	7,823	1,311	718	0.05	84	556
1879....	11,633	1,936	920	0.6	102	1,113

Zie verder de breede bijlagen van het *Koloniaal Verslag*.

In 1879 werden 6 zeebrieven en een drogerspas uitgereikt.

Het getal afgegeven passen voor vaartuigen was 252, waaronder 70 voor Nickerie en Coronie.

CURAÇAO.

BEVOLKING. Op den 31 December 1879 (het garnizoen daaronder begrepen):

Burgerlijke staat.

	Mannen.	Vrouwen.	Tot.	Gehuwden,	Gesloten	Waarbij
				weduwenaars en weduwen.	huwe- lijken.	geëchte kinderen.
Curaçao.....	10,622	13,366	23,988	2,578	109	71
Bonaire.....	2,355	2,543	4,898	1,129	14	11
Aruba.....	2,872	3,351	6,223	877	38	45
St. Martin (Ned. ged.)	1,365	1,761	3,126	487	12	22
St. Eustatius.....	956	1,107	2,063	287	7	6
Saba.....	1,038	1,111	2,149	?	8	—
In 1879.....	19,208	23,239	42,447	?	188	155
" 1878.....	19,314	23,192	42,506	?	140	132

Naar de *geboorteplaats* was de bevolking dus onderscheiden:

Woonplaats.	op het eiland.	Geboren		
		elders in West-Ind.	in Nederl.	in andere oorden.
Curaçao.....	22,865	301	196	626
Bonaire.....	4,880	—	13	5
Aruba.....	5,772	373	14	64
St. Martin (Ned. ged.)	2,970	128	15	13
St. Eustatius.....	1,951	95	12	5
Saba.....	2,111	27	4	7
In 1879...	40,549	924	254	720
" 1878...	40,352	1,130	281	743

Het getal *geborenen* en *gestorvenen* bedroeg:

	Geboren.		Tot.	Waarvan onecht.	Gestorven.		
	Mann.	Vrouw.			Mann.	Vrouw.	Tot.
op Curaçao.....	467	452	919	751	202 ¹⁾	230 ²⁾	432
" Bonaire.....	87	99	186	99	24	31	55
" Aruba.....	126	108	234	152	72	58	130
" St. Martin (Ned. ged.)	51	52	103	70	27	84	51 ²⁾
" St. Eustatius.....	33	30	63	41	15	20	35
" Saba.....	35	33	68	13	15	12	27
In 1879.....	799	774	1,573	1,126	355	375	730
" 1878.....	641	634	1,275	926	357	409	766

Als ingezetenen werden ingeschreven 4 personen.

¹⁾ Hieronder 3 levenloos aangegevenen. ²⁾ Hieronder 7 levenloos aangegevenen.

Naar de *kerkgenootschappen* was de bevolking verdeeld, als volgt:

	Nederl.- Herv.	Metho- disten.	R.-Kath.	Israël.	Totaal.
Curaçao.....	1,604	—	20,887 ¹⁾	1,497 ¹⁾	23,988
Bonaire.....	139 ¹⁾	—	4,757 ¹⁾	2	4,898
Aruba.....	439	—	5,781	3	6,223
St. Martin (Ned. ged.)..	2,120 ¹⁾	346 ¹⁾	660 ²⁾	—	3,126
St. Eustatius.....	1,102	710	250	1	2,063
Saba.....	1,521	—	628 ³⁾	—	2,149
In 1879.....	6,925	1,056	32,963	1,503	42,447
" 1878.....	8,204	640	32,773	889	42,506

MEDEDEELINGEN VAN ALGEMEENEN AARD. De verhouding tot de republiek Venezuela, waar in het begin van 1879 de generaal GUZMAN BLANCO voor de tweede maal optrad als president, onderging sedert het laatste Verslag geene verandering.

ALGEMEEN EN GEWESTELIJK BEHEER. Aan den Heer G. A. B. HELLMUND werd wegens vertrek uit de kolonie, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van den Kolonialen Raad.

De onderstand, in 1878 aan hulpbehoevende vrijgemaakten verstrekt, bedroeg: op Curaçao *f* 2,434, op Bonaire *f* 499, op Aruba *f* 199, op St-Martin *f* 787, op St-Eustatius *f* 243 en op Saba *f* 586.

MILITAIR BEHEER. *Landmacht.* Op den 31 December 1879 bestond het garnizoen op Curaçao uit 4 officieren der infanterie, 1 luitenant der artillerie (instructeur) en 246 onderofficieren en manschappen; de geneeskundige dienst werd uitgeoefend door 2 officieren van gezondheid en 1 apotheker 3de kl.

De gezondheidstoestand was tot de maand Juli gunstig. Na dien tijd kwamen 39 gevallen van gele koorts voor, doch geen van allen met doodelijken afloop.

1) Volgens het vorig *Koloniaal Verslag* telde men in 1878: op Curaçao 21,507 R.-Kath. en 883 Israël., op Bonaire 1,003 Ned.-Herv. en 3,803 R.-Kath., op St. Martin 2,674 Ned.-Herv., doch geen Methodisten. Het belangrijk verschil tusschen de opgave over 1879 en deze is niet toegelicht.

2) Deze opgave berust op de mededeeling, door de ingezetenen gedaan; de R.-K. geestelijke geeft op 1,200.

3) In het *Verslag* is dit cijfer, bij vergissing, zooals uit de mededeelingen in het hoofdstuk *Eeredienst* en uit de vorige Verslagen blijkt, onder de rubriek „*Methodisten*” gebracht.

De schutterij was op ult°. December 1879 sterk:

	Officieren.	Onderofficieren en manschappen.
Curaçao { stedelijke	22	310
{ landelijke	13	152
Bonaire.....	2	250 ongeveer.
Aruba	3	648
St. Martin (Ned. ged.)	1	50
St. Eustatius.....	1	20

In het landshospitaal op Curaçao werden verpleegd 432 personen, van welke 8 overleden; op ult°. Dec. 1879 bleven in behandeling 31 personen.

Zeemacht. Zijner Majesteits stoomschip *Cornelis Dirks* was gedurende het geheele jaar 1879 in de wateren van Curaçao gestationneerd.

RECHTSWEZEN. POLITIE. GEVANGENISSEN. *Rechtswezen.* Het Hof van justitie in de kolonie Curaçao heeft in 1879 in het openbaar uitgesproken 31 vonnissen in burgerlijke en 15 in strafzaken; bij de laatsten werden veroordeeld 11 mannen. Bij het kantongerecht op Curaçao werden 28 vonnissen uitgesproken in burgerlijke en 13 in strafzaken, bij den raad van Justitie op St. Martin 2 in strafzaken en 1 in eene burgerlijke zaak, en bij het kantongerecht aldaar 8 in strafzaken en 1 in eene burgerlijke zaak; bij den raad van justitie op St. Eustatius 10 in burgerlijke en 2 in strafzaken, bij het kantongerecht aldaar 6 in burgerlijke en 8 in strafzaken; bij het kantongerecht op Bonaire werden behandeld 4 burgerlijke en 2 strafzaken, bij dat op Aruba 7 burgerlijke en 5 strafzaken. Op Saba bepaalden zich de meeste zaken tot klachten over schade, door vee aan te veld staande gewassen toegebracht; deze geschillen werden echter door schikking der partijen afgedaan.

Politie. De sterkte der politiemacht is, volgens de regeling van 1878: 1 brigadier-majoor, 5 brigadiers, 17 marechausees der 1ste en 33 der 2de klasse, benevens 34 veldwachters.

Gevangenis. Gedurende het jaar 1879 werden opgenomen in de gevangenis op Curaçao 25 (in de Willemstad 225), op Bonaire en op Aruba 1, op St-Martin 20, op St-Eustatius 6 personen; op ult°. December waren op Curaçao 43 (in de Willemstad ?), op St-Martin en op St-Eustatius 3 gevangenen aanwezig.

Middelen van beheer, met het rechtswezen in verband.

Bij den hypotheekbewaarder waren op ult^o. Dec. 1878:

ingeschreven.....	590	posten (a 5 tot 12 pCt.) te zamen	f 2,441,986
in 1879 kwamen er bij	100	" (a 6 " 12 ")	" " 406,374
te zamen...	690	"	f 2,848,361

in 1879:

gedeeltel. doorgehaald	102	" (a 6 tot 9 pCt.)....."	282,385
blijft ult ^o . Dec. 1879...	588	"	f 2,565,975

Weeskamers. Het bedrag der gelden onder de administratie van de weeskamer op St-Martin bedroeg op den 31 Dec. 1879 f 2,507, op St-Eustatius f 3,649.

EBREDIENST. Protestantsche. Het getal predikanten der Hervormde gemeente op Curaçao bedraagt 2, aan wie tevens het bezoeken der gemeenten op Bonaire en Aruba, waar godsdienstonderwijzers gevestigd zijn, is opgedragen. Op St-Martin en op St-Eustatius geniet de leeraar van het Methodisten-genootschap jaarlijks eene toelage van f 1,200. Op Saba is een Anglikaansche leeraar gevestigd, belast met den dienst in de hoofdplaats en in het dorp Windward-side, onder genot eener door het Gouvernement toegestane toelage van f 1,200 's jaars en van bijdragen der gemeenteleden.

	Gedoopt.	Tot lidmaat aangenomen.	Ingezeg. huwelijken.
Curaçao.....	84	25	3
Bonaire.....	2	—	—
Aruba.....	4	22	—
St. Martin (Ned. ged.)..	73	72	9
St. Eustatius.....	60	—	4
Saba.....	50	—	4

Roomsche-Katholieke. Het getal van gouvernementswege bezoldigde geestelijken bedroeg 17 (1 van den 1sten en 16 van den 2den rang). Van de laatsten waren werkzaam: op Curaçao 8, op Bonaire 2, op Aruba 3 en op elk der eilanden St-Martin, St-Eustatius en Saba 1. Het eiland Curaçao telde 7 R.-K. kerken.

	Gedoopt.	Huwelijks- inzegeningen.
Curaçao.....	863	93
Bonaire.....	179	14
Aruba.....	192	33
St. Martin (Ned. ged.)..	35	1
St. Eustatius.....	?	?
Saba.....	17	4

Bij de Ned.-Herv.-Israëlietische gemeente, die op ult^o. December 1879 310 zielen telde, werden 3 huwelijken kerkelijk ingezegend.

De kapitalen der kerkelijke gemeenten bedroegen op ult^o. December 1879:

die der Protestantsche kerk op Curaçao.....	f 57,777
" " R.-Katholieke " "	1,933
" " Ned.-Port.-Israël. gem."	74,771

De Ned.-Herv.-Israëlietische gemeente had eene uitgave van f 4,099; hare ontvangsten, waaronder een subsidie uit de koloniale kas, bedroegen f 5,099.

LIEFDADIGHEID. In 1879 werden in het *Krankzinnigengesticht* opgenomen 4 personen, 2 werden als hersteld ontslagen en 1 overleed. Op ult^o. December 1879 waren aanwezig 12 lijders. De uitgaven maakten eene som van f 4,144 uit.

Het getal verpleegde *Leprozen* bedroeg: op Curaçao 12, op St-Martin 17, op St-Eustatius 23; 3 overleden. Op St-Eustatius werd uitgegeven f 1,882.

In het *Gasthuis en hospitaal voor de armen* werden verpleegd 187 personen, waarvan 86 herstelden, 53 overleden, en 48 op den 31 Dec. 1879 aanwezig bleven. De uitgaven bedroegen f 12,458.

De *Spaar- en Beleenbank* op Curaçao sloot hare balans op den 1 Juli 1879 met f 345,238. Het getal deelhebbers bedroeg 130; dat der stortingen was 1,881, het bedrag der gestorte gelden f 121,634.

Het kapitaal der gelijksoortige bank op Bonaire bedroeg ultimo December 1879 f 2,542. In dat jaar werd ingebracht f 3,310 en teruggenomen f 1,874.

De uitgaven der *armenkassen* waren in 1879: op Bonaire f 174, op Aruba f 477, op St-Martin f 439, op St-Eustatius f 96.

Omtrent de kerkelijke bedelingen worden, in het hoofdstuk *Eeredienst*, de volgende opgaven aangetroffen. De uitgaven van het Protestantsche weezenfonds op Curaçao bedroegen, wegens maandelijkschen onderstand en kleeding, f 1,812. Aldaar werd door de Protestantsche gemeente f 2,185, door de Roomsche-Katholieke f 1,041 aan de armen uitgedeeld. Elke gemeente ontving daartoe eene bijdrage van f 499 uit de algemeene armengelden. Door het Gouvernement werd, als in vorige jaren, aan genoemd fonds een subsidie van f 1,500, en aan de R.-K. gemeente eene tegemoetkoming van gelijk bedrag, ten behoeve van hare weezen, toegekend. De armen

der Ned.-Port.-Israëlietische gemeente ontvingen van het Gouvernement uit de algemeene armengelden *f* 249. Het armenfonds der Ned.-Herv.-Israël. gemeente bedroeg op ult^o. Dec. 1879 *f* 1,596.

ONDERWIJS. Voor zoover het uit het *Kol. Verslag* te putten is, volgt hier eene opgave van het getal scholen en leerlingen in 1879.

	Scholen.		Leerlingen.	
			Jongens.	Meisjes.
<i>Curaçao</i>	4 landsscholen.....	531	69	
	Schol. der Zusters v. liefdadigheid.....	414	989	
	10 bijzondere scholen.....	224	127	
	Totaal.....	2,354		
<i>Bonaire</i>	1 landsschool.....	102		
	Schol. der Zusters v. liefdadigheid.....	282		
	1 bijzondere school.....	30		
<i>Aruba</i>	1 landsschool.....	} 276		
	4 schol. der Zusters v. liefdadigheid..			
<i>St. Martin</i> (Ned. ged.).....	3 landsscholen.....	154		
<i>St. Eustatius</i>	1 landsschool.....	174		
<i>Saba</i> ¹⁾	3 bijzondere scholen.....	127		

Omtrent het cijfer van het onderwijzend personeel bevat het *Verslag* geene opgave.

Door de school-commissie op Curaçao werden, na afgelegd examen, aan 2 personen akten van bekwaamheid als onderwijzers uitgereikt.

In het hoofdstuk *Eeredienst* vindt men melding gemaakt van 2 Zondagscholen van de Methodisten: eene op St. Martin en ééne op St. Eustatius, met 327 en 264 leerlingen, benevens van eene Zondagschool der Rooms-Katholieken op St. Martin, die door 98 kinderen bezocht werd.

MIDDELEN VAN VERVOER EN BRIEVENPOSTERIJ. De maildienst tusschen Curaçao en St. Thomas geschiedde tweemaal 's maands met een schoener.

Het getal brieven en drukwerken, in de drie laatste jaren per mail en per scheepsgelegenheid ontvangen en verzonden, was, als volgt:

	Ontvangen			Verzonden		
	1877.	1878.	1879.	1877.	1878.	1879.
Brieven.....	23,382	30,474	44,208	11,249	14,959	25,881
Drukwerk (porto's of vellen druks).....	23,585	25,291	38,180	2,165	1,698	3,598

¹⁾ In het vorig *Overzicht* staat, bij vergissing, Saba (hoofdplaats).

In 1879 werden van Nederland ontvangen 3,822 brieven en 10,273 drukwerken, en daarheen verzonden 3,339 brieven en 514 drukwerken.

De ontvangsten aan het postkantoor te Curaçao bedroegen: in 1877 *f* 5,045, in 1878 *f* 6,811, in 1879 *f* 10,029. Onder laatstgenoemd cijfer is begrepen *f* 112 voor verkochte briefkaarten.

GELDELIJK BEHEER. De volgende staat geeft een overzicht van het geldelijk beheer der kolonie Curaçao, voor 1867 tot en met 1877 volgens de wetten, waarbij de sloten der rekeningen over die jaren zijn vastgesteld; voor de overige jaren volgens de begrotingen (wetten van den 24 Dec. 1877/14 Dec. 1878, *Stbl.* n°. 304/190, 18 Jan. 1879/5 Dec. 1880, *Stbl.* n°. 9/198, 24 Jan. 1880, *Stbl.* n°. 15, en 22 Jan. 1881, *Stbl.* n°. 20.)

Jaren.	Uitgaven.	Belastingen enz.	Ontvangsten.	Bijdrage uit 's Rijks schatkist.
1867.....	<i>f</i> 530,321	<i>f</i> 369,995		<i>f</i> 160,326
1868.....	" 508,995	" 308,450		" 200,545
1869.....	" 476,032	" 327,233		" 148,799
1870.....	" 427,178	" 363,428		" 63,750
1871.....	" 428,329	" 377,377		" 50,951
1872.....	" 422,406	" 364,880		" 57,526
1873.....	" 429,543	" 451,698		" —
1874.....	" 457,426	" 381,967		" 75,458
1875.....	" 462,231	" 355,337		" 106,894
1876.....	" 484,903	" 333,341		" 151,562
1877.....	" 514,411	" 314,015		" 200,396
1878.....	" 607,938	" 390,246		" 141,941
1879.....	" 640,024	" 367,896		" 272,128
1880.....	" 523,277	" 382,691		" 140,586
1881.....	" 572,222	" 395,091		" 177,131

De uitgaven en ontvangsten, voor 1881 geraamd, zijn volgenderwijze verdeeld:

	UITGAVEN.			
	Gewestelijk bestuur.	Justitie en politie.	Geldelijk beheer.	Eeredienst en onderwijs.
<i>Curaçao</i>	<i>f</i> 31,241	<i>f</i> 91,791	<i>f</i> 29,456	<i>f</i> 42,592
<i>Bonaire</i>	" 5,050	" 6,740	" 2,220	" 5,766
<i>Aruba</i>	" 5,062	" 6,020	" 1,930	" 6,666
<i>St. Martin</i> (Ned. ged.).....	" 6,400	" 11,421	" 3,480	" 6,650
<i>St. Eustatius</i>	" 4,200	" 6,131	" 1,660	" 4,940
<i>Saba</i>	" 3,215	" 2,865	" 1,060	" 3,500
	<i>f</i> 55,168	<i>f</i> 124,968	<i>f</i> 39,806	<i>f</i> 70,114

	Plaatselijke kosten.	Landsgebouwen en eigendommen.	Pensioenen, wachtgeld, enz.	Totaal.
Curaçao.....	f 70,562	f 54,360	f 65,043	f 385,047
Bonaire.....	" 5,725	" 1,500	" 12,706	" 39,707
Aruba.....	" 3,315	" 750	" 6,641	" 30,384
St. Martin (Ned. ged.)..	" 7,720	" 1,150	" 14,713	" 51,534
St. Eustatius.....	" 8,750	" 1,000	" 6,556	" 33,237
Saba.....	" 3,600	" —	" 3,070	" 17,310
	<u>f 99,672</u>	<u>f 58,760</u>	<u>f 108,732</u>	<u>f 557,222</u>
Onvoorziene uitgaven.....			" 15,000	
			<u>Totaal.....</u>	<u>f 572,222</u>

ONTVANGSTEN.

	Belastingen.	Inkomsten van onderscheiden aard.	Totaal.
Curaçao.....	f 229,500	f 69,181	f 298,681
Bonaire.....	" 20,700	" 5,300	" 26,000
Aruba.....	" 16,925	" 4,995	" 21,920
St. Martin (Ned. ged.)..	" 30,750	" 3,775	" 34,525
St. Eustatius.....	" 6,665	" 1,750	" 8,415
Saba.....	" 4,575	" 975	" 5,550
	<u>f 309,115</u>	<u>f 85,976</u>	<u>f 395,091</u>
Bijdrage uit 's Rijks schatkist.....			" 177,131
			<u>Totaal.....</u>

De bezoldiging en verblijfkosten van den Gouverneur, benevens de kosten van 's Rijks land- en zeemacht, tot bescherming der kolonie gevorderd, worden, ingevolge het Regeeringsreglement van den 31 Mei 1865 (*Stbl.* n°. 56), uit het VIde en het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting gekweten. Buiten de uitgaven ten behoeve van het maritieme station, welke op die begrooting slechts voor een deel afzonderlijk worden uitgetrokken, zijn de vermelde uitgaven voor 1881 geraamd, als volgt:

Wedde en verblijfkosten van den Gouverneur, benevens daarmede in verband staande uitgaven.....	f 14,007
Pensioenen van oud-Gouverneurs en hunne weduwen....	" 9,200
Kosten van de landmacht.....	" 215,847
Pensioenen, gagementen, onderstanden enz. van personen, behoord hebbende tot de landmacht, en pensioenen van hunne weduwen.....	" 28,145
	<u>Totaal.....</u>

DE BANK. Volgens de opgaven, in het *Kol. Verslag* van 1880

voorkomende, bedroeg het kapitaal der instelling, ult°. Dec. 1879, de som van..... f 429,871
 waarvan uitstaande aan gediscoteerde wissels, beleende speciën en gedeponeerde gouvernementswissels..... f 393,620
 zoodat in de kassen aanwezig op ult°. Dec. 1879..... f 36,251
 waarbij diversen a..... f 13,114
 Totaal bedrag, in de kassen aanwezig op ult°. Dec. 1879. f 49,365

Dit bedrag bestond voor f 48,365 uit bankbiljetten en specie, benevens uit f 1000 in bankbiljetten, bij den Voorzitter in kas voor kleine beleeningen.

NIJVERHEID, LANDBOUW, VEETEELT ENZ. *Nijverheid.* In 1879 werden 23,665 kub. meters phosphorzure kalk, waaronder 2,477 kub. meters afkomstig van Klein-Curaçao, met 38 vaartuigen (37 onder Engelsche vlag), van Curaçao, en 300,000 kilogrammen van Aruba uitgevoerd. Door de exploitatie van die meststof op de beide eerstgenoemde eilanden vloeide in de koloniale kas eene bate van f 29,089 : f 25,361 wegens uitvoerrechten en f 3,728 aan scheepsongelden.

De concessie tot het inzamelen en winnen van phosphorzure kalk op Aruba, in 1879 aan den Heer C. B. SEWELL te Londen verleend, (zie vorig *Overzicht*, bladz. 334), werd, na door den concessionaris aanvaard te zijn, in December van dat jaar, met toestemming van het koloniaal bestuur, overgedragen aan de op Curaçao opgerichte naamlooze vennootschap „Aruba-phosphaat-maatschappij”.

Door de Aruba-Island-Gold-Mining-Company werden belangrijke uitgaven voor machinerieën gedaan. Het getal arbeiders, in dienst der maatschappij, was gemiddeld 200.

De uitvoer van goud bedroeg 38,59 kilogram.

Ofschoon omtrent het eigendomsrecht op de zwavelmijnen op het eiland Saba in 1879 door den rechter werd beslist, maakte men met de werkzaamheden geen begin, vermoedelijk wegens gebrek aan het noodige kapitaal. Er scheen echter vooruitzicht te bestaan, dat de werken in 1880 zouden aangevangen, en de te verkrijgen zwavel op de plaats zelve gezuiverd zou worden.

Van Bonaire werden 166,150 klinkers en 5,667 hectoliters kalk, van Aruba 162 vaten kalk, en van St. Eustatius 5,000 klinkers uitgevoerd.

Het regenachtige weder deed den zoutoogst op Curaçao en St.

Martin nagenoeg geheel mislukken. Op Bonaire, daarentegen, was de oogst zeer voldoende. Als eene bijzonderheid werd door den gezaghebber van dat eiland vermeld, dat het, hoewel over het algemeen in 1879 veel regen viel, bij de zoutpannen droog bleef. Op St. Martin werden slechts 3,756 vaten zout ingezameld.

De uitvoer van zout uit de haven van Curaçao, bedroeg 39,070 vat 1), uit Bonaire 68,894 hectoliter, uit Aruba 200, en uit St. Martin 1,990 vat.

Landbouw. Op St. Martin ging men voort met het aanplanten van suikerriet. De productie was evenwel nog niet van dien aard, dat uitvoer van eenige beteekenis kon plaats hebben. De oogst van yams en zoete aardappelen was op St. Eustatius zeer ruim; doch de afzet liet veel te wenschen over. Op Saba was de oogst meer dan voldoende voor het verbruik op het eiland.

De uitvoer van Bonaire bestond uit: 148,264 kilogram dividivi, 281,538 kilogr. rood verfhout, 10,580 kilogr. aloë-hars, 6,363 vat houtskool, 295 vadem brandhout, 275 kromhouten. Van Aruba werden uitgevoerd: 609 vat pinda's, 4,180 liter boonen, 815,000 kilogram dividivi en 36,507 kilogram aloë-hars; van St. Martin: 7 vat arrowroot en 14 vat tamarinden; van St. Eustatius: 4,458 vat yams, 6,160 vat zoete aardappelen, 114 vat cassave-stijfsel, 24 vat pinda's, 29 vat maïs en 2 vat houtskool. Van Saba werden eenige niet genoemde voortbrengselen uitgevoerd.

Veeteelt. De veestapel in de kolonie telde op het einde van 1879:

	Paarden.	Ezels.	Muilez.	Hoornvee.	Schapen.	Geiten.	Varkens.
Curaçao.....	254	1,901	219	2,132	22,424	33,432	525
Bonaire.....	102	714	1	403	1,060	21,450	900
Aruba.....	113	986	9	144	8,289	23,839	628
St. Martin (Ned. ged.)	246	17	29	1,111	850	512	483
St. Eustatius.....	45	160	1	560	400	800	600
In 1879...760	3,778	258	4,350	33,023	80,033	3,136	
" 1878...725	3,304	246	3,998	28,866	74,850	2,903	

Van Bonaire werden uitgevoerd: 12 paarden, 40 runderen, 222 ezels, 186 schapen, 1,854 geiten, 6 varkens, 182 dozijn geitenvellen, 125 kilogr. wol en 15 salons; van Aruba: 4 paarden, 7 runderen, 177 ezels, 2 muilezels, 371 schapen, 129 geiten, 19 varkens, 367 dozijn geitenvellen, 30 kilogram huiden, 4,391 kilogr. wol en 47 salons; van St. Martin: 158 runderen, 100 schapen, 140 geiten,

1) De verschepping uit de buitenbaaien was hoogst waarschijnlijk belangrijker.

57 varkens en 788 schapen- en geitenvellen; van St. Eustatius: 2 paarden, 1 ezel, 41 runderen, 60 schapen, 44 geiten en 110 varkens.

Uitgifte van gronden. Op Curaçao werden slechts twee kleine stukjes, tegen vergoeding aan de koloniale kas, tot het bouwen van hutten afgestaan, en op Bonaire, tot gelijk einde, 6,74 aren; op Aruba, in huur, 50 stukjes, te zamen groot 156 hectaren, tot uitoefening van den landbouw. Op St. Eustatius werd de grond Solitude, tot het domein behoorende, voor drie jaren, tot uitoefening van landbouw en veeteelt verhuurd.

HANDEL EN SCHEEPVAART. In den handel van het eiland Curaçao was eenige vooruitgang merkbaar. Ook de handel van Bonaire en Aruba was levendiger dan vroeger. Op St. Martin en St. Eustatius ging echter weinig om, op eerstgenoemd eiland voornamelijk door het mislukken van den zoutoogst. De handel op Saba bleef onbeduidend.

Het getal schepen, te Curaçao binnengeloopen, was:

	Voor directen invoer.		Voor doorvoer.		Binnen 3 etmalen vertrokken.		Totaal	
	Schepen.	Tonnen.	Schepen.	Tonnen.	Schepen.	Tonnen.	Schepen.	Tonnen.
1870.	1,145	32,884	92	18,856	29	5,767	1,266	57,507
1871.	1,134	27,666	115	36,985	216	19,786	1,295	84,437
1872.	1,156	28,806	146	60,860	22	30,558	1,324	120,224
1873.	1,041	22,145	213	79,847	19	23,389	1,273	125,381
1874.	1,089	149,839	229	111,356	62	84,672	1,318	161,195
1875...	942	34,058	43	38,480	36	37,930	1,021	110,468
1876...	794	schepen.	55,196	tonn.	33	36,108	827	91,304
1877...	801	"	56,875	"	31	31,045	832	87,920
1878...	963	"	134,720 $\frac{1}{2}$	"	17	15,578 $\frac{1}{2}$	980	150,299
1879.	1,173	"	472,090	kub. met.	56	171,948 ¹⁾	1,229	644,038 ¹⁾

Onder de ingeklaarde schepen bevonden zich 8 (3,494 kub. meter) van Amsterdam.

De Curaçaosche koopvaardijvloot bestond op ult^o. December 1879 uit 19 schoeners, 3 barken en 2 open booten.

Voor de andere eilanden was de scheepvaartbeweging, als volgt:

	1876.		1877.		1878.		1879.	
	Schepen.	Tonn.	Schepen.	Tonn.	Schepen.	Tonn.	Schepen.	Kub. met.
Bonaire....	463	8 150	435	11,058	425	26,389 ¹⁾	563	28,887
Aruba....	194	2,290	193	2 508	187	3,577	207	7,387
St-Martin...	395	31,727	329	26,365	293	14,507	220	21,889
St-Eustatius.	444	4,425	336	4,351	366	5,874	370	13,936
Saba.....	196	—	171	—	134	4,022	160	14,450

1) Kub. meters.

St-Martin werd daarenboven aangedaan door 209 open booten.

In 1878 werden gebouwd: op Curaçao 4 vaartuigjes (167 kub. meter), op Bonaire 4 vaartuigjes (41²²⁰ kub. meter), op Aruba 1 barkje (18²³⁰ kub. meter).

Op Curaçao werden in 1879 verleend 9 nieuwe zeebrieven en 212 permitten om met vaartuigen de buiten-baaien van het eiland te mogen aandoen; op Bonaire 11 zeebrieven, op Aruba 1, op St. Eustatius 3. Van St. Martin waren geene opgaven ontvangen. Op Saba werden 2 zeebrieven uitgereikt, wegens verandering van vlag en eigenaren.

J. P. L. T.

MENGELWERK.

EUROPA'S LANDBOUW BEDREIGD.

Amerika schijnt voor velen een tooverland geworden te zijn. Lang was het de haven waarheen de arme handwerksman en behoeftige landbouwer trok, en waar de politieke tinnengieter veilig kon schelden en razen op allen in de oude wereld die hij benijdde, maar 't schijnt nu ook voor den welgestelden en verstandigen man van Europa de eenige leerschool te worden van degelijkheid en kracht. Wat al begeerlijks, ja schijnbaar onmogelijks wordt ons vandaar medegedeeld. Haast schamen wij 't ons te zeggen in die oude wereld geboren en getogen te zijn en daar nog met zeker welbehagen te wonen, wanneer wij vernemen dat daar ginder mannen wonen die alleen daden kennen en dan daden zoo grootsch en zoo kloek en van zulk een vindingrijkheid en kennis getuigende, dat wij schuchter voor hen wegschuilten, als dwergjes voor den reus. Maar nu bij alle die veelbelovende wonderen de bewering komt, dat de Amerikaan ons weldra ook met voedingsmiddelen van den meest veelsoortigen aard zal overstroomden, en dat wel tot belachelijk lage prijzen, die hem echter nog groote winsten verschaffen, maar waarvoor geen enkel landbouwer in het oud-Europa ze bij mogelijkheid leveren kan, nu dus onze akkers braak zullen moeten liggen en onze machtigste productie alzo ophouden moet, nu wordt 't toch werkelijk zaak met de eerste de beste boot ook naar dat wonderland te trekken en nog bij tijds ons vast goed te verkoopen, eer er geen enkele koper meer voor te vinden zal zijn. Onpraktische GLADSTONE, die nog een wet voorstelt met langen pachtijd, terwijl er van landbouw in Europa nauwelijks spraak meer kan zijn.

Vergun mij uw stortvloed van woorden en beloften en bedreigingen een enkel oogenblik te storen, zoo spreekt de heer GEORGE RADEN POWELL in FRASERS tijdschrift. Ook ik heb van alle die